

Rundskriv 2025-26

Dato: 01.07.2025
Erstatter rundskriv 2023-34

Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond kapittel 2, Tilskudd ved omfattende tap av rein i ulykker - Kommentarer til regelverk

Innhold

Innledning	2
Oversikt over endringer	2
Endringer som følge av reindrifftsavtalen 2025/2026	2
Forskriftens bestemmelser	3
§ 2-1 Formål	3
Kommentarer til bestemmelsen	3
§ 2-2. Definisjoner	3
Kommentarer til bestemmelsen	3
§ 2-3. Vilkår for tilskudd	4
Kommentarer til bestemmelsen	4
§ 2-4. Dokumentasjon	6
Kommentarer til bestemmelsen	6
§ 2-5. Beregning av tilskudd	7
Kommentarer til bestemmelsen	7
§ 2-6. Særskilt krav til søknad	9
Kommentarer til bestemmelsen	9

Innledning

Vilkår for å motta tilskudd fremgår av [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond kapittel 2](#).

For behandling av søknader om tilskudd gjelder reglene i forvaltningsloven. Forskrift, rundskriv og søknadsskjema er tilgjengelig på hjemmesiden til Landbruksdirektoratet.

Oversikt over endringer

Endringer som følge av reindriftsavtalen 2025/2026

§ 2-3. Vilkår for tilskudd

Bestemmelsen har fått et nytt andre ledd. Det er åpnet for at reinbeitedistrikter og siidaer kan søke om tilskudd i tilfeller der flere siidaandeler er berørt av samme ulykke og det ikke er mulig å fastslå hvem som eier reinen.

§ 2-5. Beregning av tilskudd

I bestemmelsens andre ledd er det presisert at egenandelen ved beregning av tilskudd gjelder per siidaandel. Presiseringen er gjort i lys av endringen i § 2-3, og vil komme til anvendelse der reinbeitedistrikt eller siida søker om tilskudd der flere siidaandeler er berørt av samme ulykke.

Forskriftens bestemmelser

§ 2-1 Formål

Formålet med tilskuddet er å bidra til å dekke tap som påføres berørte siidaandeler og reinlag som følge av omfattende tap av rein i ulykker.

Kilde: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Formålsbestemmelsen ble endret ved forskrift 22. juni 2021 nr. 2306 for å presisere at tilskuddsordningen skal bidra til å dekke påført tap. Tidligere fremkom det av ordlyden at ordningen skulle bidra til å dekke påførte utgifter. Endringer medfører ikke en praksisendring.

Tilskudd som utbetales skal være i samsvar med formålet. Formålsbestemmelsen kan også brukes som tolkningsmoment hvis det oppstår tvil om bruken av de andre bestemmelsene i kapittel 2.

§ 2-2. Definisjoner

Med ulykke menes i dette kapittel en uforutsigbar og akutt hendelse, som fører til at et større antall rein omkommer, og som ikke med rimelig innsats kunne vært forhindret av reineier. Dette kan eksempelvis være drukning, snøskred, rasing og akutt sykdomsutbrudd.

Tap som er forårsaket av låste beiter, nedslitte beiter, lavt slakteuttak eller av rovdyr regnes ikke som ulykke i dette kapitlet.

Med flokkens størrelse før tap menes reintall ved siste offentlig kontrollerte telling. Dersom slik telling ikke er foretatt siste driftsår, legges reintallet i siste melding om reindrift til grunn.

Kilde: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

I § 2-2 er det definert enkelte begrep som brukes i kapittel 2. Definisjonene angir hvordan begrepene er å forstå, noe som har betydning for tolkningen av bestemmelsene i kapitlet og saksbehandlingen av søknader om tilskudd. Listen over eksempler er ikke uttømmende.

Første ledd

Uforutsigbar og akutt hendelse

Begrepet viser til en hendelse som er plutselig og uventet. Det innebærer at hendelsen må ha kommet overraskende på reineieren, og at den, under normale driftsforhold, ikke kunne forventes å inntreffe.

Rimelig innsats fra reineier

Bestemmelsen forutsetter en aktiv innsats fra reineierens side. Det kreves at reineieren har en viss kunnskap om risikofaktorer som kan føre til ulykker. Reineierens handlinger, både i forkant av og under en ulykke, vil være avgjørende for å forebygge skade.

Tredje ledd: Flokkens størrelse

Begrepet «flokkens størrelse» viser i de fleste tilfeller til en enkelt siidaandels reinflokk og tilhørende reintall, ettersom det i utgangspunktet er siidaandelen som har rett til tilskudd gjennom ordningen. I enkelte situasjoner – som under høstflytting – kan imidlertid rein fra flere siidaandeler være samlet når en ulykke inntreffer. I slike tilfeller har RUF-styret lagt til grunn en utvidet tolkning av begrepet, hvor «flokkens størrelse» forstås som den samlede reinflokken som beiter sammen. Denne utvidede tolkningen anvendes også når reinbeitedistrikter eller siidaer fremmer søknad på vegne av flere siidaandeler som er rammet av en ulykke, jf. § 2-3 annet ledd.

For reinlag vil flokkens størrelse alltid vise til hele reinlagets reintall.

§ 2-3. Vilkår for tilskudd

Tilskudd kan innvilges til den enkelte siidaandel/reinlag dersom følgende vilkår er oppfylt

- a. tapet skyldes ulykke, jf. § 2-2,
- b. tapet ikke er erstattet over andre ordninger,
- c. antall tapte rein i samme ulykker utgjør minst 10 prosent av flokkens størrelse før tapet. Det kan uavhengig av dette innvilges tilskudd når tapet overstiger 150 rein. Det innvilges ikke tilskudd ved tap av under 10 rein,
- d. tapte rein etter bokstav c er dokumentert i henhold til § 2-4,
- e. siidaandelen/reinlaget har varslet tapet umiddelbart til statsforvalteren. Siidaandelen må i tillegg ha varslet tapet til distriktsstyret.
- f. siidaandelen/reinlaget har iverksatt alle nødvendige tiltak for å forebygge/begrense tapet,
- g. siidaandelen/reinlaget har mottatt produksjonspremie¹ i minst ett av de tre foregående driftsårene,
- h. siidaandelens reintall i driftsåret oppfyller vilkår for tilskudd etter forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag § 4.

Hvis flere siidaandeler blir berørt av samme ulykke og det ikke er mulig å fastslå hvem som eier reinen, kan tilskudd innvilges til reinbeitedistriktet eller siidaen. I slike tilfeller skal reinbeitedistriktet eller siidaen fordele tilskuddet mellom de berørte siidaandelene som oppfyller vilkår for tilskudd, jf. første ledd.

1. Jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag § 10.

Kilde: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Bestemmelsen stiller en rekke vilkår som alle må være oppfylt for at tilskudd skal kunne innvilges.

Første ledd: Vilkår for tilskudd

Bokstav a: Ulykke

Årsaken til tapet skal være i samsvar med definisjonen av ulykke i § 2-2 første og andre ledd. Tap som er forårsaket av andre hendelser, dekkes ikke etter kapittel 2.

Bokstav b: Tap erstattet av andre ordninger

Hvis søker har fått det samme tapet erstattet fullt ved andre ordninger, vil det ikke innvilges tilskudd etter kapittel 2. Formålet med forskriften er å gi søker dekning for tap som søker har lidd, ikke en økonomisk fortjeneste ut over det reelle tapet. Vilåret forhindrer at søker får kompensasjon for samme tap flere ganger.

Bokstav c: Antall rein

I denne bestemmelsen fastsettes nedre grense for hva som anses som «omfattende tap». Tap som utgjør mindre enn den nedre grensen i § 2-3 bokstav c, dekkes ikke etter kapittel 2. Ved beregning vil det tas utgangspunkt i siidaandelens reintall på siste godkjente melding om reindrift.

I sak 25/25 har RUF-styret lagt til grunn en utvidet fortolkning av begrepet «flokkens størrelse» jf. § 2-2 tredje ledd og i denne bestemmelsen. Når flere siidaandeler er involvert i samme ulykke, vurderes kravet til antall tapte dyr ut fra den samlede reinflokken som er involvert i ulykken, - ikke ut fra reintallet til den enkelte siidaandel.

Bokstav d: Dokumentasjon

Tapet skal være dokumentert slik det er beskrevet i § 2-4, se kommentarer til § 2-4.

Bokstav e: Varsling

Det er krav om varsling til statsforvalteren og siidaandeler må også varsle distriktsstyret. Reinlag har ikke distriktstyret og må varsle til Statsforvalteren.

Bokstav f: Forebygge/begrense tapet

Det er et krav om at søker iverksetter nødvendige tiltak for å forebygge/begrense av tapet. Som eksempel på slik forebygging kan være at søker iverksatte alle nødvendige tiltak rett etter å ha fått kjennskap til ulykken, i stedet for å avvente situasjonen. Hvis søker ikke har iverksatt alle tiltak som var nødvendig for å forebygge/begrense tapet, vil tapet ikke dekkes etter kapittel 2.

Bokstav g og h: Andre vilkår

Bokstavene g og h inneholder vilkår som er knyttet til forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag. For å få tilskudd etter kapittel 2, må siidaandelen/reinlaget ha mottatt produksjonspremie i minst ett av de tre foregående årene. I tillegg må siidaandelen ha reintall i samsvar med forskrift om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag § 4.

Med «foregående årene» menes de tre driftsårene forut for det driftsåret som tilskuddssøknaden gjelder. For eksempel vil en søknad for driftsåret 2021/2022 baseres på en vurdering av driftsårene 2018/2019, 2019/2020 og 2020/2021.

Vilkårene må ses i sammenheng. Selv om siidaandelens reintall i det siste reindriftsåret har vært innenfor det lovlige reintallet, kan siidaandelen likevel ikke ha hatt rett til produksjonspremie de tre siste årene, for eksempel fordi kravet til minsteinntekt i forskriftens § 3 nr. 2 ikke var oppfylt. I slike tilfeller er ikke siidaandelen berettiget tilskudd etter kapittel 2.

Andre ledd: Ukjent eierforhold når flere siidaandeler er involvert i samme ulykke

Som hovedregel er det siidaandeler som er berettiget til å søke om og motta tilskudd, jf. første ledd.

Andre ledd åpner imidlertid for at det kan gjøres unntak i tilfeller der flere siidaandeler er berørt av samme ulykke, og det ikke er mulig å fastslå eierforholdet til de tapte dyrene. I slike tilfeller kan reinbeitedistriktet eller siidaen fremme søknad om tilskudd på vegne av de berørte siidaandelene.

Når reinbeitedistrikt eller en siida søker om tilskudd, er det distriktet/siidaen som må sørge for at de involverte siidaandelene oppfyller vilkår etter første ledd bokstav a – g. Den enkelte siidaandel har fortsatt et selvstendig ansvar. Tilskuddet beregnes som hovedregel ut fra det dokumenterte tapet til hver enkelt siidaandel. For dyr med ukjent eierforhold kan tilskudd beregnes og utbetales til distriktet eller siidaen. Bestemmelsen forutsetter at tilskudd som utbetales til distriktet fordeles mellom de siidaandelene som oppfyller vilkårene for tilskudd jf. bokstav g og h. Ved behandling av søknaden vil Landbruksdirektoratet undersøke hvilke siidaandeler som oppfyller vilkårene, slik at distriktet eller siidaen kan fordele tilskudd til disse siidaandelene.

§ 2-4. Dokumentasjon

Statsforvalteren, veterinær, offentlig oppsynsmyndighet eller representant for en av disse skal dokumentere antall tapte dyr gjennom besiktigelse og opptelling av kadaver.

Ved tap i snøskred kan dokumentasjon av kadaver foretas etter snøsmelting.

Der full kadaverdokumentasjon er umulig eller svært vanskelig, kan en sannsynliggjøring av tapets omfang godkjennes som tilstrekkelig dokumentasjon ut fra antall rein før og etter tapet. Slik før- og ettervurdering av reintallet utføres av statsforvalteren.

Kilde: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Første ledd: Hovedregel

Første ledd angir hovedregelen for dokumentasjon av tap. I enkelte situasjoner, som ved snøskred eller drukning om vinteren, er denne fremgangsmåten enten umulig eller ikke tilrådelig. I slike tilfeller kan bestemmelsene i § 2-4 andre og tredje ledd brukes.

Bestemmelsen praktiseres strengt. Kun det antall tapte dyr som er dokumentert av statsforvalteren, veterinær eller offentlig oppsynsmyndighet godkjennes og legges til grunn ved beregning av tilskudd etter § 2-5. Annen dokumentasjon eller skjønnsmessige vurderinger av tapets omfang som ikke er bekreftet av nevnte myndigheter vil ikke kunne legges til grunn.

Skjønnsmessig vurdering av tapets omfang etter andre eller tredje ledd må likevel foretas av en representant for de myndigheter som nevnt i første ledd. Dette innebærer at dersom søkeren, for eksempel etter opptelling av flokken en tid etter ulykken, anslår et høyere tap enn det som tidligere er dokumentert, må representant for de nevnte myndighetene bekrefte at tapet er korrekt før det kan legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Andre ledd: Tap i snøskred

Dersom tapet skyldes snøskred kan kadavertelling foretas etter snøsmelting for å dokumentere tapet, dersom dette ikke lar seg gjøre tidligere.

Tredje ledd: Umulig eller svært vanskelig å dokumentere tap

Der besiktigelse og opptelling av kadaver ikke kan gjennomføres skal statsforvalteren foreta en før- og ettervurdering av tapet. Slik vurdering gjøres ved at statsforvalteren først tar kontakt med den som hevder å ha lidt tap og innhenter opplysninger om hvilken kalvetilgang søker har hatt, hvor mange dyr søker mener er gått tapt, har søker hatt andre tap før hendelsen osv. Etterpå kan statsforvalteren sammenstille opplysninger fra søker med noen faktiske opplysninger, slike som siste reintall fra melding om reindrift, etterfølgende slaktetall, gjennomsnittlig kalveprosent for å komme frem til det tallet som er mest sannsynlig i den konkrete situasjon.

§ 2-5. Beregning av tilskudd

Fondsstyret fastsetter nærmere retningslinjer for beregning av tilskuddet.

Det skal gjøres fratrekk for en egenandel på 10 000 kroner per siidaandel.

Ufødt kalv kan bare medregnes som del av tapet dersom drektige simlerein går tapt. Det skal da gjøres en skjønnsmessig beregning av kalvetap, ut over forventet tidligtap, på grunn av forventet merkeprosent.

Kilde: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Første ledd: Retningslinjer

Bestemmelsen gir adgang for RUF-styret til å fastsette retningslinjer for beregning av tilskuddet. RUF-styret vedtok retningslinjer for beregning av tilskudd ved tap av rein i ulykke i møte den 15. juni 2022.

Om retningslinjene

Retningslinjene bygger på etablert praksis og har som mål å sikre likebehandling og forutsigbarhet for søkere i fremtiden. De gjeldende retningslinjene fastslår at tilskuddet beregnes ut fra satser etter forskrift om grunnsatser for tap av tamrein drept eller skadet av rovvilt, fastsatt av Klima- og miljøverndepartementet. Disse satsene justeres årlig etter driftsårets slutt, og angir erstatningsverdien for tap av kalv, okse, simle og kjørerein i hvert enkelt reinbeitedistrikt eller tamreinlag. Variasjon i satser mellom ulike distrikter kan derfor føre til ulik tilskuddsutmåling for samme antall tapte dyr i forskjellige saker, selv om beregningsmetoden er lik.

Ved beregning av tilskudd legges normalt de siste fastsatte satsene for tap til grunn. Dersom søknaden gjelder et tidligere driftsår, benyttes satsene som gjaldt for det aktuelle driftsåret. På grunn av søknadsfristen på 12 måneder jf. § 2-6 vil dette kun være aktuelt i unntakstilfeller, for eksempel ved lang saksbehandlingstid.

RUF- styrets begrunnelse for å bruke disse satsene er at de ønsker å unngå forskjellsbehandling av reinens verdi, uavhengig av om tapet skyldes rovvilt eller snøskred.

Etter gjeldende praksis gis det tilskudd etter satsene for den enkelte dyretype iht. dokumentert tap jf. § 2-4. I tillegg beregnes erstatningsverdi for antatt tapt produksjonspremie jf. forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag § 10, og erstatning for ufødt kalv jf. § 2-5 tredje ledd. Denne praksisen er i samsvar med den som følges av de ulike statsforvalterembetene ved beregning av tilskudd for tap av rein til rovvilt (rovvilterstatning).

Endelig tilskudd fastsettes når alle vilkår er oppfylt, basert på de opplysningene som er framlagt i søknaden og tilgjengelige på vedtakstidspunktet. Før vedtak fattes, vil Landbruksdirektoratet gjennomføre nødvendige undersøkelser for å forvalte tilskuddsordningen, inkludert innhenting av dokumentasjon fra myndigheter nevnt i § 2-4 dersom slik dokumentasjon ikke allerede foreligger. Tilskuddsmottaker kan ikke forvente at tilskuddet beregnes på nytt dersom nye opplysninger kommer frem i etterkant. Reindriftsmyndighetene kan foreta kontroll hos tilskuddsmottakeren for å sikre at forutsetningene for tilskuddet var korrekte, jf. RUF-forskriften § 1-11.

Beregning av tilskudd

Per gjeldende retningslinjer beregnes tilskudd/erstatningsverdi per dyr, etter gjeldende satser, slik:

Kalver:	Grunnsats kalv
+	Tapt produksjonspremie
+	Tapt kalveslaktetilskudd
Okser:	Grunnsats okse
+	Tapt produksjonspremie
Simler:	Grunnsats simle
+	Tapt produksjonspremie
+	Følgkostnader: (ufødt kalv jf. § 2-5 tredje ledd) 1,6 x grunnsats simle
Egenandel:	- 10 000 kr per siidaandel

Tapt produksjonspremie og kalveslaktetilskudd beregnes per dyr etter gjeldende satser i forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag §§ 10 og 11.

Andre ledd: Egenandel

Bestemmelsen fastsetter at det skal trekkes fra en egenandel på 10 000 kroner. Det betyr at søkeren selv må dekke de første 10 000 kronene av tapet. Dersom søkeren er et reinbeitedistrikt eller en siida, som søker etter § 2-3 andre ledd, skal egenandelen trekkes fra ved tilskuddsberegningen for hver enkelt siidaandel som mottar tilskudd.

Tredje ledd: Ufødt kalv

Bestemmelsen åpner for at også ufødt kalv kan inngå i beregningen av tilskuddet ved tap av drektige simler.

Siden tredje ledd er en kan-bestemmelse har RUF-styret et visst skjønnsrom for å avgjøre om tilskudd skal gis, og hvordan dette skal beregnes. Gjeldende praksis er nedfelt i retningslinjer og bygger på en langvarig praksis. Målet er å sikre forutsigbarhet og likebehandling i saker som gjelder tap av rein i ulykker.

Ved tap av simler har RUF-styret etablert en praksis der det gis tilskudd for «følgekostnader for simle», som inkluderer kompensasjon for tap av ufødt kalv. Denne praksisen bygger på en forutsetning om at den tapte simla ville ha produsert én kalv det påfølgende året, samt en viss sannsynlighet for en ny kalv året etter.

Følgekostnadene, og dermed kompensasjonen for ufødt kalv, beregnes alltid ut fra dokumentert simletap. Tilskuddet fastsettes etter formelen $1,6 \times \text{sats for tap av simle}$, basert på den til enhver tid gjeldende forskriften om grunnsatser i det aktuelle området. Her representerer 1,0 den neste kalven simla ville ha produsert, mens 0,6 tilsvarer en forventet produksjon året etter.

§ 2-6. Særskilt krav til søknad

Søknad om tilskudd ved omfattende tap av rein i ulykker skal sendes så raskt som mulig, og senest 12 måneder etter at ulykken fant sted.

Søknaden skal minst inneholde:

- a. oversikt over antall tapte dyr, fordelt på kjønn og alder (over 2 år, 1-2 år, kalv),
- b. kadaverdokumentasjon, jf. § 2-4,
- c. beskrivelse av hendelsesforløpet fram til tapet,
- d. beskrivelse av tiltak som er iverksatt for å forebygge/begrense tapet.

Kilde: [Forskrift for Reindriftens Utviklingsfond](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

I denne bestemmelsen beskrives de kravene som stilles til søknaden og søknadsfrist. Alle nødvendige opplysninger og vedlegg må være sendt til Landbruksdirektoratet innen fristen for at søknaden skal kunne anses som fullstendig. Dokumentasjon som kommer etter fristen, vil ikke inngå i grunnlaget for beregning av tilskudd. Dette kan medføre at søknad om tilskudd avslås.